

Lidingö kommun
lidingo.stad@lidingo.se

Rektorn vid Ljungbackens skola
Sigrid.sturegard@lidingo.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Ljungbackens skola
i Lidingö kommun

Tillsyn av Ljungbackens skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Lidingö kommun under vårterminen och höstterminen 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Ljungbackens skola besöktes av Skolinspektionen den 27 april 2012.

Helhetsbedömning

Eleverna på Ljungbackens skola når de nationella målen i hög grad. Varje år finns det dock elever på skolan som inte når upp till kravnivån på de nationella proven i svenska och matematik. Resultaten kan därmed förbättras ytterligare.

Rektorn är ny på skolan sedan december 2011. Som ny inför verksamheten har Rektorn analyserat skolans resultat i alla ämnen de senaste sju åren. Rektorn har identifierat flera av skolans svagare punkter och utvecklingsområden. Bland mycket annat vill rektorn arbeta för att eleverna görs mer delaktiga i undervisningen. För att öka elevernas medverkan behöver skolan tydligare klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har.

Rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på skolan och ser till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen, bland annat genom att göra strukturerade klassrumsbesök.

För de elever som inte når de kunskapskrav som minst ska nås upprättas åtgärdsprogram. Rektor och de arbetslagsledare som intervjuas är stolta över skolans arbete med elever i behov av särskilt stöd. De insatser som sätts in ger oftast resultat och leder till ökad måluppfyllelse. Eleverna får, enligt skolans uppgifter, det stöd de behöver. Det finns fungerande rutiner vid arbetet med elever i behov av särskilt stöd och upprättande av åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammen följs upp och insatserna utvärderas löpande. I åtgärdsprogrammet saknas dock uppgifter om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Ljungbackens skola beskrivs som trygg av de elever och den personal som Skolinspektionen intervjuar. På skolan genomförs kontinuerligt ett värdegrundsarbete som grundar sig på de behov som finns i verksamheten. Det arbete som görs på skolan har dock inte dokumenterats i skolans plan mot kränkande behandling. Vid tiden för tillsynen saknas en aktuell plan på skolan. Den senast upprättade planen är från 2009. Skolan arbetar med att upprätta en ny plan.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Ljungbackens skola i Lidingö kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lidingö kommun att senast 2012-09-25 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Rektorn och lärarna klargör inte för eleverna vilka mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Se till att det klargörs för eleverna vilka mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer. (Lgr 11, avsnitt 1, Rättigheter och skyldigheter)

Trygghet och studiero

Det finns inte en plan mot kränkande behandling för varje verksamhet som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Se till att det för varje skolenhet/verksamhet finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp. (6 kap. 8 § skollagen)

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Till följd av anmärkningarna ska ni senast **2012-09-25** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Åtgärdsprogrammen anger inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna klargör inte för eleverna vilka mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer.

Motivering:

Läroplanen anger att skolan ska klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har.

Skolan har system för att informera elever och föräldrar om vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har. Rektorn menar dock att skolan behöver bli bättre på att konkretisera målen så att de blir tydliga för eleverna. De elever som Skolinspektionen intervjuar vet inte vad de ska lära sig i olika ämnen och kan inte redogöra för de mål och kunskapskrav som finns i olika ämnen. Skolans arbetslagsledare bekräftar att utbildningens mål inte klargörs för eleverna i tillräcklig omfattning och att detta är ett utvecklingsområde för skolan.

Skolinspektionen förelägger Lidingö kommun att säkerställa att det klargörs för eleverna vilka mål som finns för utbildningen.

Författning:

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Det finns inte en plan mot kränkande behandling för varje verksamhet som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering:

Av skollagen framgår att det varje år ska upprättas en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Av planen ska det framgå vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året samt en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Skolan saknar en aktuell plan mot kränkande behandling. En ny plan är på väg att upprättas.

Skolinspektionen förelägger Lidingö kommun att se till att Ljungbackens skola varje år upprättar en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs i verksamheten för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Anmärkning:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen anger inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering:

Av Skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodose och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen granskat saknar uppgifter om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Av programmet framgår när, men inte hur de åtgärder som genomförts ska följas upp och utvärderas.

I övrigt uppfyller de granskade åtgärdsprogrammen författningarnas krav. Mot bakgrund av detta och att processen kring särskilt stöd fungerar väl på skolan, tilldelar Skolinspektionen Lidingö kommun en anmärkning att vidta åtgärder så att Ljungbackens skola upprättar åtgärdsprogram enligt författningarnas krav.

Författning:

3 kap. 9 § första stycket skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Enligt den officiella statistiken är andelen elever i årskurs 3 som når kravnivån på de nationella proven i matematik och svenska 2011 högre i samtliga delprov än det genomsnittliga resultatet för riket. Elevernas resultat på delproven varierar i ämnet svenska från 95 – 97 procents måluppfyllelse och i matematik mellan 95 – 100 procents måluppfyllelse. Detta kan jämföras med det genomsnittliga resultatet för riket som, för alla delprov sammantagna, visar att 88 procent av eleverna når kravnivån i matematik och 92 procent i svenska. På Ljungbackens skola har resultaten i svenska försämrats något från 2010 och 2009 medan resultaten i matematik är något högre än de två föregående åren. I skolans kvalitetsredovisning från 2011 framgår att det av 37 elever i årskurs 3 finns fyra elever i svenska, två elever i matematik och en elev i engelska som riskerar att inte nå målen.

Enligt skolan är det några elever varje år som inte når kravnivån på de nationella proven. Skolans analys av resultaten i samtliga ämnen visar att det inte finns någon tydlig trend, så som ojämn måluppfyllelse mellan ämnena eller skillnader mellan pojkar och flickor. För de elever som inte når kravnivån på de nationella ämnesproven upprättas åtgärdsprogram. Enligt skolans bedömning leder de åtgärder som sätts in oftast till att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Trots att skolan ger eleverna förutsättningar att nå goda resultat, pekar Skolinspektionen i detta beslut på ett antal områden där författningarna inte följs.

Värdegrundsarbete

De elever som Skolinspektionen intervjuar beskriver skolan som trygg. Eleverna kan samtidigt ge exempel på "bråk om småsaker" som brukar förekomma på rasterna och berätta om oro i omklädningsrummen i samband med idrotten. De menar dock att lärarna tar tag i det som händer och reder ut konflikter tillsammans med barnen. Eleverna nämner även incidenter av mer allvarlig karaktär, så som upprepade kränkande kommentarer kring elevers namn eller utseende, men menar att lärarna agerat även då.

Även rektor och skolans två arbetslagsledare bedömer skolan som en trygg miljö. De kan ge exempel på konkreta insatser som gjorts för att försäkra ele-

verna trygghet. Till exempel att en vuxen numer alltid finns med eleverna i omklädningsrummet då de byter om inför idrotten. Skolan genomför egna trygghetsenkäter och eleverna svarar även på kommunens brukarundersökning Pilen. Resultaten från dessa visar att eleverna är mer otrygga än vad som annars framkommer. Rektorn menar att enkäterna behöver förbättras och formuleras på ett tydligare sätt för eleverna. I kommunens undersökning från 2011 framkommer att 47 procent av eleverna året innan (2010) angett att de blivit mobbade/kränkta under det senaste året i skolan. 2011 hade andelen elever som blivit mobbade/kränkta sjunkit till 14 procent. Rektorn och de lärare som Skolinspektionen intervjuar känner inte till dessa resultat. Däremot analyserar och använder skolan resultaten från sin egen trygghetsenkät. Vid skolbesöket uppfattar Skolinspektionen inte att mobbing förekommer i den utsträckning som resultatet från enkäten visar.

Skolan saknar en aktuell plan mot kränkande behandling. Den senast upprättade planen är från 2009. Skolan arbetar nu med att upprätta en ny plan.

Beskrivning av Ljungbackens skola

Ljungbackens skola ligger på södra Lidingö och har totalt 193 elever i förskoleklass och årskurserna 1–3. På skolan finns även ett fritidshem. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen beskrivs i ett separat beslut.

Skolans rektor är ny sedan december 2011. Skolan är uppdelad i två arbetslag med en ansvarig arbetslagsledare för varje lag.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Karin Günther
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).